

ВИТЯГ З ПОЛІТИКИ КОМПЛАЄНС АТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО»

(затверджено протокол Наглядової Ради АТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО» від 04.10.2023 року № 29)

Політика комплаєнс АТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО» (далі – Політика) є невід’ємною складовою загальної внутрішньобанківської системи управління ризиками та розроблена відповідно до вимог законодавства.

Метою Політики є створення єдиних принципів та підходів щодо функціонування системи управління комплаєнс-ризиками, які мають забезпечити:

- повну відповідність діяльності Банку вимогам чинного законодавства України, у тому числі нормативно-правовим актам Національного банку України, ринковим стандартам, внутрішнім нормативним документам Банку (далі – ВНД);
- постійну підтримку найвищого рівня культури управління комплаєнс-ризиками з метою захисту інтересів вкладників, клієнтів, контрагентів, акціонера, Банку і його працівників;
- формування та підтримки стабільного позитивного іміджу Банку в очах акціонера, регуляторних органів та клієнтів.

Політика визначає засади управління комплаєнс-ризиком. Мета та основні завдання цієї Політики:

- забезпечення постійного вдосконалення системи управління комплаєнс-ризиками та системи корпоративного управління;
- підтримка на належному рівні репутації Банку, як надійної та стабільної фінансової установи;
- сприяння дотриманню всіма працівниками Банку корпоративних цінностей та етики у внутрішній і зовнішній діяльності Банку;
- створення належного середовища для підтримки найвищого рівня культури управління комплаєнс-ризиками;
- встановлення вимог щодо функціонування системи управління комплаєнс-ризиками, яка відповідає розміру Банку, бізнес-моделі, масштабу діяльності, видам та складності операцій Банку;
- визначення основних функцій і процедур системи комплаєнс-контролю;
- визначення основних принципів управління комплаєнс-ризиками;
- визначення організаційної структури процесів управління комплаєнс-ризиками;
- забезпечення чіткого розподілу обов’язків, функцій і контролів підрозділів, що приймають ризики і несуть відповідальність за них (бізнес-підрозділи та підрозділи підтримки діяльності Банку) та Управлінням комплаєнс у межах ефективного функціонування системи комплаєнс-контролю;
- забезпечення своєчасного виявлення, ідентифікації, вимірювання (оцінки), моніторингу, контролю та пом’якшення/уникнення всіх суттєвих комплаєнс-ризиків Банку;
- забезпечення оперативного/своєчасного отримання інформації керівними органами Банку щодо всіх виявлених комплаєнс-ризиків з метою забезпечення своєчасного та ефективного усунення/ пом’якшення можливих наслідків від їх реалізації;
- контроль повноти та своєчасності впровадження вимог чинного законодавства в діяльності Банку, уключаючи законодавство у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;
- встановлення основних правил належного функціонування системи обміну інформацією та звітності на всіх організаційних рівнях діяльності системи комплаєнс-контролю (визначення механізму, видів та періодичності надання звітів/повідомлень органам управління Банком, регламентів та відповідальних осіб за належне забезпечення обміном інформацією між суб’єктами системи);

- визначення правил ведення бази подій комплаєнс-ризиків тощо.
Основними функціями системи управління комплаєнс-ризиками є:
- організація контролю за дотриманням Банком норм законодавства, уключаючи законодавство у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення під час діяльності Банку, внутрішньобанківських документів та відповідних стандартів професійних об'єднань, дія яких поширюється на Банк, в тому числі щодо своєчасності та достовірності фінансової та статистичної звітності, захисту персональних даних, відповідності процесів щодо управління проблемними активами законодавству України та внутрішнім документам Банку;
- своєчасне виявлення, вимірювання, моніторинг, контроль, звітування і надання рекомендацій щодо уникнення/ пом'якшення комплаєнс-ризиків;
- забезпечення безперервного аналізу комплаєнс-ризиків з метою прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень щодо пом'якшення ризиків та зменшення пов'язаних із ними втрат (збитків);
- аналіз і оцінка подій реалізованого комплаєнс-ризиків з метою проведення заходів для уникнення таких ризиків у майбутньому;
- запобігання прийняттю рішень, що наражають Банк на значний комплаєнс-ризик;
- постійний моніторинг змін у законодавстві та відповідних стандартах професійних об'єднань, дія яких поширюється на Банк, здійснення оцінки впливу таких змін на банківські процеси та процедури, забезпечення контролю своєчасної імплементації відповідних змін у внутрішньобанківські документи;
- забезпечення контролю комплаєнс-ризиків, що виникають у взаємовідносинах Банку з клієнтами та контрагентами, з метою запобігання участі та/або використанню Банку в незаконних операціях;
- забезпечення контролю на регулярній основі за відсутністю конфлікту інтересів між керівниками Банку та суб'єктами оціночної діяльності, що надають послуги Банку;
- управління ризиками, пов'язаними з конфліктом інтересів, що можуть виникати на всіх рівнях організаційної структури Банку, забезпечення прозорості реалізації процесів Банку;
- аналіз та оцінка комплаєнс-ризиків щодо нових продуктів/ значних змін в діяльності Банку, надання висновків стосовно комплаєнс-ризиків для ухвалення кредитних рішень щодо надання кредитів пов'язаним із Банком особам;
- контроль за дотриманням Банком норм щодо визначення переліку пов'язаних з Банком осіб для забезпечення цілісності та повноти процесу ідентифікації пов'язаних з Банком осіб і контролю за операціями з ними;
- контроль за відповідністю системи компенсацій та відшкодування, що запроваджена в Банку, а також процедур притягнення до дисциплінарної відповідальності працівників Банку, вимогам законодавства України;
- контроль появи інформації про відкриті провадження у справах, у яких Банк та/або керівник Банку, та/або власник істотної участі в Банку є відповідачем, а також контроль прийнятих судами рішень не на їх користь, що можуть призвести до суттєвих наслідків¹ для Банку;
- контроль наявності негативної інформації, що міститься в державних реєстрах, інформаційних системах Банку та органів державної влади, засобах масової інформації, інших відкритих джерелах щодо керівників Банку, та/або власника істотної участі в Банку, яка може призвести до суттєвих наслідків для Банку; своєчасне звітування керівництву Банку щодо рівня комплаєнс-ризиків у терміни, визначені чинним законодавством України, нормативно-правовими актами НБУ, цією Політикою та іншими ВНД Банку;
- обчислення профілю комплаєнс-ризиків Банку;

¹ Під суттєвими наслідками мається на увазі виникнення збитків/санкцій та/або додаткових втрат чи недоотримання запланованих доходів, та/або втрати репутації, що окремо або в сукупності може спричинити порушення Банком економічних нормативів капіталу та/або ліквідності, установлених НБУ.

- забезпечення належного рівня обізнаності всіх працівників Банку щодо дотримання норм законодавства, відповідних стандартів професійних об'єднань, дія яких поширюється на Банк, культури управління комплаєнс-ризиками, кодексу корпоративної етики, проведення навчання працівників Банку з питань дотриманням норм (комплаєнс) тощо.

До функцій системи комплаєнс-контролю не входить аналіз або оцінка поточних фінансових показників діяльності Банку або рішень та подій, що стосуються фінансових показників діяльності Банку у майбутньому.

Банк використовує комплексну, адекватну та ефективну систему управління комплаєнс-ризиками, яка базується на наступних принципах:

ефективність – забезпечення об'єктивної оцінки розміру комплаєнс-ризиків Банку та повноти заходів щодо управління ризиками з оптимальним використанням фінансових ресурсів, персоналу та інформаційних систем щодо управління комплаєнс-ризиками Банку;

своєчасність – забезпечення своєчасного (на ранній стадії) виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та уникнення/пом'якшення комплаєнс-ризиків на всіх організаційних рівнях діяльності Банку;

структурованість - чіткий розподіл функцій, обов'язків і повноважень з управління ризиками між усіма структурними підрозділами та працівниками Банку та визначення їх відповідальності згідно з таким розподілом;

розмежування обов'язків (відокремлення функції контролю від здійснення операцій Банку) з метою уникнення ситуації, коли одна й та сама особа здійснює операції та виконує функції контролю;

усебічність та комплексність – охоплення всіх видів діяльності Банку на всіх організаційних рівнях та в усіх його структурних підрозділах при управлінні комплаєнс-ризиками в Банку;

пропорційність – відповідність системи управління комплаєнс-ризиками бізнес-моделі Банку та рівню складності операцій, що здійснюються Банком;

незалежність – свобода від обставин, що становлять загрозу для неупередженого виконання Управлінням комплаєнс та начальником Управління комплаєнс своїх функцій;

конфіденційність – забезпечення обмеження доступу до інформації, яка має бути захищеною від несанкціонованого ознайомлення, в т.ч. розподілу прав доступів;

прозорість – забезпечення оприлюднення Банком інформації щодо системи управління ризиками та профілю ризику.

Система управління комплаєнс-ризиками ґрунтується на розподілі обов'язків між підрозділами Банку із застосуванням моделі трьох ліній захисту:

- **перша лінія** – на рівні бізнес-підрозділів Банку та підрозділів підтримки діяльності Банку. Ці підрозділи оцінюють та здійснюють поточне управління комплаєнс-ризиками, подають інформацію/звіти щодо поточного управління такими ризиками згідно вимог ВНД Банку;
- **друга лінія** – на рівні начальника Управління комплаєнс та Управління комплаєнс;
- **третья лінія** – на рівні Управління внутрішнього аудиту, яке здійснює незалежну оцінку впровадженної керівництвом Банку системи управління комплаєнс-ризиками та системою внутрішнього контролю Банку.

Суб'єктами системи управління комплаєнс-ризиками Банку є:

- Наглядова Рада Банку та комітети Наглядової Ради (відповідно до наданих їм повноважень);
- Правління Банку та комітети Правління Банку;
- Управління внутрішнього аудиту (третья лінія захисту);

- Начальник Управління комплаєнс та Управління комплаєнс (друга лінія захисту);
- Директор з ризиків та підрозділи з ризиків (друга лінія захисту);
- бізнес-підрозділи та підрозділи підтримки діяльності Банку (перша лінія захисту).

Для досягнення цілей та з урахуванням принципів, визначених цією Політикою, в Банку забезпечено:

- ✓ виявлення ризиків, притаманних діяльності Банку, на всіх організаційних рівнях (уключаючи Банк у цілому, підрозділи Банку, керівників та працівників Банку);
- ✓ своєчасну та постійну ідентифікацію комплаєнс-ризиків в діяльності Банку та управління ними;
- ✓ своєчасне звітування щодо виявлених ризиків та реагування на виявлені загрози їх появи;
- ✓ ідентифікацію ризиків окремо за кожним банківським процесом / операцією / продуктом;
- ✓ здійснення заходів контролю/впровадження контрольних процедур в усі процеси Банку згідно вимог Політики про організацію системи внутрішнього контролю в АТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО».

З метою виявлення та вимірювання комплаєнс-ризиків використовується інформація:

- ✓ від ризик-координаторів в частині отримання оперативної інформації, зі звітів інших підрозділів Банку у межах функціонування системи комплаєнс-контролю;
- ✓ від працівників Банку в рамках механізму конфіденційного повідомлення про неприйнятну поведінку в Банку/ порушення в діяльності Банку;
- ✓ з доповідних записок працівників Банку про факти порушення чинного законодавства, Правил внутрішнього трудового розпорядку Банку, інших внутрішніх документів Банку;
- ✓ з результатів внутрішніх службових розслідувань, проведених в затвердженому Банком порядку;
- ✓ із бази внутрішніх подій операційного ризику;
- ✓ із даних бухгалтерського обліку та первинних документів, кредитних та юридичних справ клієнтів;
- ✓ за результатами проведення консультацій з представниками структурних підрозділів Банку;
- ✓ зі звітів внутрішнього аудиту та перевірок зовнішніх аудиторів;
- ✓ з аргументованих звернень/скарг клієнтів та контрагентів, що надійшли з офіційних каналів надходження такої інформації;
- ✓ від регуляторних та контролюючих органів (результати інспекційних перевірок НБУ, накладені штрафи, встановлені порушення законодавства України);
- ✓ з результатів моніторингу засобів масової інформації;
- ✓ отриману під час здійснення контролів, проведення комплаєнс-перевірок;
- ✓ зі скарг клієнтів;
- ✓ з інших джерел інформації, отриманих Управлінням комплаєнс під час своєї діяльності.

Дослідження подій комплаєнс-ризиків під час оцінки включає:

- визначення та застосування критеріїв віднесення подій комплаєнс-ризиків до певної категорії;
- визначення необхідності залучення експертів/створення окремої робочої групи та порядку проведення нею досліджень, уключаючи визначення переліку її учасників;
- ескалацію результатів дослідження та затвердження заходів щодо мінімізації наслідків події та запобігання подібним подіям у майбутньому.

Суб'єкти системи управління комплаєнс-ризиками Банку використовують такі методи управління комплаєнс-ризиком:

- пом'якшення ризику, що передбачає коригування певних процесів та впровадження додаткових контролів у разі збільшення ймовірності настання комплаєнс-ризиків;

- уникнення ризику, що передбачає припинення здійснення діяльності за певним напрямком діяльності, продуктом або процесом, імплементацію та регламентацію таким чином, що дозволить уникнути потенційних комплаєнс-ризиків;
- прийняття ризику у випадку, якщо він не несе суттєвих втрат для Банку / ризик його реалізації незначний, а заходи щодо усунення / мінімізації є дорого вартісними / не має економічного сенсу в їх запровадженні у порівнянні із наявним ризиком тощо.

Для ефективного управління комплаєнс-ризиком власники процесів забезпечують проведення моніторингу та оцінки існуючих бізнес-процесів / операцій / продуктів, за необхідності забезпечують своєчасний перегляд:

- банківських продуктів та каналів їх реалізації;
- механізмів розподілу (делегування) повноважень та контрольних функцій за виконанням операцій/бізнес-процесів;
- інформаційних потоків та документообігу в рамках бізнес-процесів;
- появи нових можливостей автоматизації процесу/операції, або окремих контролів;
- взаємодії структурних підрозділів Банку, що приймають безпосередню участь у проведенні операцій/супроводженні бізнес-процесів Банку;
- наявності деталізованих ВНД для опису бізнес-процесу щодо повноти, актуальності та відповідності вимогам чинного законодавства, ринкових стандартів тощо;
- наявності можливих змін вимог чинного законодавства України для існуючих бізнес-процесів, операцій та продуктів Банку тощо.

У контексті цієї Політики реалізований комплаєнс-ризик розглядається як комплаєнс-подія (інцидент), що сталася, у тому числі під комплаєнс-подіями маються на увазі застосовані щодо Банку заходи впливу, санкції, обмеження, штрафи або втрата репутації за фактом невиконання Банком вимог законодавства, нормативно-правових актів Національного банку, ринкових стандартів, правил добросовісної конкуренції, правил корпоративної етики, внутрішньобанківських документів, виникнення реального конфлікту інтересів тощо.

Суб'єкти системи управління комплаєнс-ризиками Банку докладають максимальних зусиль та здійснюють всі необхідні заходи для недопущення реалізації комплаєнс-ризиків шляхом:

- постійного підвищення рівня обізнаності всіх працівників Банку щодо необхідності та методів управління комплаєнс-ризиками;
- проведення постійних превентивних заходів для попередження неконтрольованого зростання рівня комплаєнс-ризиків шляхом оцінки можливих комплаєнс-ризиків на рівні створення нових продуктів/процесів, оперативного внесення змін в існуючі продукти/процеси/контролі при зміні вимог чинного законодавства;
- забезпечення документування у ВНД Банку деталізованих процедур проведення всіх етапів операцій/процесів та методів їх моніторингу і контролю (попередній, поточний та пост-контроль), в т.ч. забезпечення автоматичних контролів за можливості;
- визначення переліку напрямків діяльності, які потребують посиленого контролю за рівнем комплаєнс-ризиків;
- кваліфікованого та оперативного усунення/пом'якшення наслідків виявлених комплаєнс-ризиків в процесі моніторингу та оцінки рівня залишкових комплаєнс-ризиків;
- забезпечення своєчасного повідомлення Управління комплаєнс щодо виявлених комплаєнс-ризиків та ескалація виявлених порушень та ризиків.

Будь-який працівник Банку у випадку виявлення події комплаєнс-ризиків зобов'язаний негайно через безпосереднього керівника повідомити про це ризик-координатора/керівника підрозділу, у межах якого виник інцидент, та Управління комплаєнс для подальшої ескалації питання та оперативного розроблення і реалізації плану заходів для усунення/пом'якшення наслідків виявленого комплаєнс-ризиків згідно вимог Порядку обміну інформацією в системі комплаєнс-контролю.

Банк здійснює всі належні заходи для недопущення виникнення будь-яких втрат, пов'язаних з ризиком репутації.

За результатами роботи системи комплаєнс-контролю формується управлінська звітність щодо рівня комплаєнс-ризиків, яка в т.ч. включає інформацію щодо системи внутрішнього контролю, в розрізі:

- ✓ продуктів, видів діяльності, процесів, що піддають Банк значному комплаєнс-ризикові та впливають на Банк у разі його реалізації, а також пропозицій щодо уникнення чи пом'якшення цього ризику;
- ✓ випадків порушень вимог законодавства України [податкового, банківського законодавства, законодавства про захист прав споживачів, трудового, антимонопольного законодавства, законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, інших законів, нормативно-правових актів Національного банку та інших регуляторних органів] та внутрішніх документів Банку під час його діяльності, а також застосованих до Банку санкцій, заходів впливу або інших негативних наслідків у результаті таких порушень;
- ✓ випадків порушень вимог внутрішньобанківських документів під час діяльності Банку, а також наслідків у результаті таких порушень;
- ✓ випадків формування недостовірної звітності для регуляторних і контролюючих органів, а також застосованих до Банку санкцій;
- ✓ випадків порушень працівниками Банку кодексу корпоративної етики, результатів дослідження їх причин та заходів щодо запобігання таким подіям у майбутньому;
- ✓ значних змін у законодавстві та їх потенційних наслідків для Банку;
- ✓ випадків конфлікту інтересів;
- ✓ проведених навчань працівників Банку з питань діяльності системи комплаєнс-контролю;
- ✓ зовнішньої інформації щодо рівня комплаєнс-ризиків в банківській системі (штрафи, накладені на інші банки, події, що призвели до погіршення репутації інших банків) та їх потенційних наслідків для Банку;
- ✓ зафіксовані недоліки системи внутрішнього контролю, шляхи та результати їх усунення;
- ✓ інформацію про відкриті провадження у справах за участю Банку, керівника Банку чи власника істотної участі Банку у яких вони є відповідачами, а також про прийняті судами рішення не на їх користь, що можуть призвести до суттєвих наслідків² для банку (починаючи з 04.04.2023 року);
- ✓ фактів виявлення іншої негативної інформації у засобах масової інформації та інших відкритих джерелах щодо Банку, керівника Банку чи власника істотної участі Банку, яка може спричинити репутаційні ризики.

---

² Такими наслідками є виникнення збитків/санкцій та/або додаткових втрат чи недоотримання запланованих доходів, та/або втрати репутації, що окремо або в сукупності може спричинити порушення Банком економічних нормативів капіталу та/або ліквідності, установлених Національним банком.